

03458159

VRHOVNI SAVET ODBRANE

ODBRANA
SLUŽBENA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

STENOGRAFSKE BELEŠKE

sa 30. sednice

VRHOVNOG SAVETA ODBRANE

- održane 9. decembra 1994. godine -

BEOGRAD

03458160

STENOGRAFSKE BELEŠKE

sa 30. sednice

VRHOVNOG SAVETA ODBRANE
ODRŽANE 9. DECEMBRA 1994. GODINE

Sednica je počela s radom u 17 sati.

Prisustvovali su: Zoran Lilić, predsednik Savezne Republike Jugoslavije - predsednik Vrhovnog saveta odbrane; Slobodan Milošević, predsednik Republike Srbije i Momir Bulatović, predsednik Republike Crne Gore - članovi Vrhovnog saveta odbrane; dr Radoje Kontić, predsednik Savezne vlade; Mirko Marjanović, predsednik Vlade Republike Srbije; Milo Djukanović, predsednik Vlade Republike Crne Gore; Jovan Zević, potpredsednik Savezne vlade i savezni ministar za finansije; Pavle Bulatović, savezni ministar odbrane; general-pukovnik Momčilo Perišić, načelnik Generalštaba Vojske Jugoslavije; Dušan Vlatković, ministar za finansije Republike Srbije; Kruno Vukčević, potpredsednik Vlade Republike Crne Gore; general-major Slavko Krivošija, načelnik škole nacionalne odbrane; pukovnik Slavoljub Šušić, načelnik Vojnog kabineta Predsednika SRJ.

(Stenografisao Jordan Živanović, viši debatni stenograf - redaktor u Kabinetu Predsednika SRJ).

Predsedavao je Zoran Lilić, predsednik Vrhovnog saveta odbrane.

ZORAN LILIĆ:

Otvaram 30. sednicu Vrhovnog saveta odbrane.

Na prethodnoj, 29. sednici Vrhovnog saveta odbrane zaključili smo da Savezno ministarstvo odbrane izradi predlog plana zadatka i finansiranja Vojske Jugoslavije u 1995. godini, koji bi razmotrili na ovoj sednici pod tačkom jedan.

Pod drugom tačkom bismo razmotrili predlog Generalštaba Vojske Jugoslavije o unapređenjima i postavljenjima u Vojsci Jugoslavije.

Da li se prihvata ovaj dnevni red?

Lić:

Prošli put smo se dogovorili da ne bude samo vojske Jugoslavije, nego kompletni budžeti - sva tri, i neki osnovni elementi.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

U vezi sa vojnim budžetom.

ZORAN LILIĆ:

Danas je na dnevnom redu vojni budžet, ali možemo prihvatiti ovu sugestiju.

MOMIR BULATOVIĆ:

Ako bismo radili u dva dijela, pretpostavljam da će biti i Tekuća pitanja, jer bih imao nekoliko pitanja.

ZORAN LILIĆ:

Apsolutno - to uvek imamo!

Pre nego što predjemo na prvu tačku dnevnog reda, predlažem da razmotrimo i usvojimo zapisnik sa 29. sednice Vrhovnog saveta odbrane.

Da li ima primedaba?

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ja nemam primedbi - ne čitam zapisnike! (Smeh).

ZORAN LILIĆ:

Zato ih ja čitam. Ako nešto bude što ne valja, ja bih to izneo.

Znači, usvojili smo zapisnik sa 29. sednice Vrhovnog saveta odbrane.

Prelazimo na prvu tačku dnevnog reda.

Dajem reč ministru Bulatoviću.

PAVLE BULATOVIĆ:

Gospodo predsjednici, postupajući po vašem zaključku, mi smo zajedno sa Generalštabom napravili ovaj materijal

am dostavili za ovu sjednicu.

Ovdje je sada jedno apriorno govorenje oko budžeta, a parametre i kriterije koje je usvojila Savezna vlada projekciju budžeta za 1995. godinu i predračun minimalnih potreba Vojske Jugoslavije za nastupajuću godinu.

Mislim da je već četvrta budžetska godina kako se ulazi sa restriktivnim pristupom izradi budžeta; izradi budžeta na nivou preživljavanja, odnosno zadovoljavanja minimuma elementarnih državnih funkcija, što će reći da je iz svakog budžeta izostala iole razvojna koncepcija, ili finansiranje nekih razvojnih komponenti.

Na bazi utvrdjenih parametara, Vojska Jugoslavije i Savezno ministarstvo odbrane napravili su predračun minimalnih potreba u iznosu od 2,6 milijardi dinara, što prevazilazi - po utvrdjenim kriterijumima - projektovane gabarite saveznog budžeta za 1995. godinu. Mi smo se rukovali parametrima koji su zadati od Ministarstva finansija i Savezne vlade, a odnose se na uzimanje u račun nivoa cijena septembra mjeseca, uzimanje osnovice za plate zaposlenih od 150 dinara, uzimanje obračuna ostalih naknada koje nemaju karakter plate, ali imaju karakter ličnog primanja na toj osnovici od 150 dinara, i projektovanu prosječnu platu, uzimajući u obzir i privredu i neprivredu, od 254 dinara.

Znači, ovde su ukupna sredstva za zarade i plate zaposlenih od 700,6 miliona dinara; sredstva za naknade materijalnih troškova od 169 miliona i sredstva za tekuće materijalne rashode od 913,89 miliona.

Dakle, ukupni tekući rashodi iznose milijardu i 784 miliona - govorim o veličinama koje su zahtijevane od strane Generalštaba Vojske Jugoslavije.

Tu su i sredstva za obezbedjenje transformacije Vojske u iznosu od 546 miliona, što ukupno iznosi 2 milijarde i 330 miliona. Tu su i sredstva za vojne penzije od 270 miliona, što daje sumu od 2,61 milijardi.

Struktura plata vezana je za proračun zaposlenih od 61.800; broj vojnika na služenju vojnog roka 28.000; broj vojnih obveznika - rezervni sastav u iznosu od 18.184; kao i finansiranje potreba školovanja studenata, srednjoškolaca, usavr-

1. što iznosi 6.140 polaznika; i za druge namjene: e sredstava, opreme, nepokretnosti Vojske Jugoslavije.

Ovdje treba obratiti pažnju na strukturu ovih . Ako se projektuje 61.800 zaposlenih - dakle, toliko ljudi primaju plate u Vojsci Jugoslavije - i broj vojnika, onih koji su na služenju vojnog roka, koji su pozvani kao rezervisti i vojnici po ugovoru, gdje se projektuje njihov broj na oko 12 hiljada, onda je taj odnos skoro manji od 1 : 1, što se mora izeti u obzir zbog promjene godišta služenja vojnog roka, s jedne strane, i, sa druge strane, zbor neodaziva regruta iz strukture Šiptara, Mađara, Muslimana itd.

Ovdje se projektuje broj penzionera od 55.200, što u ukupnom iznosu predstavlja oko 270 miliona dinara.

Ukoliko bi sada bio prihvaćen iznos budžeta od milijardu 597 miliona, to znači da bi ono što čini karakter ličnih primanja: plate, penzije, naknade za odvojeni život, topli obrok, godišnji odmor itd. - to bi u ukupnom budžetu učestvovalo sa blizu 73%.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Koja struktura je bila prošle godine?

PAVLE BULATOVIĆ:

Bila je niža - oko 46%. Sada je došlo do naglog rasta osnovice za obračun plata, a zakonsko rešenje je da je iznos panzija vezan za porast plata, tako da se i jedna i druga cifra penju. Ako se prihvati ova varijanta od milijardu 597 miliona, ostalo bi za sve druge troškove, kada se podmire plate, penzije i naknade, 456 miliona. Intendantsko i sanitetsko obezbeđenje je projektovano je na 382 miliona. Dakle, 70 miliona ostaje za sve ostalo.

Posledice takvog finansiranja po funkcionisanje Vojske Jugoslavije, po njenu borbenu gotovost, obzirom na stanje materijalnih rezervi i sve ono što je pratilo ovu zemlju, a time i Vojsku u prethodnih nekoliko godina, značilo bi potpunu izolaciju svih aktivnosti Vojske Jugoslavije.

S druge strane, to bi se negativno odrazilo na funkcionisanje sektora namjenske proizvodnje koja zapošljava oko 23.000 radnika, jer bi moralo doći do prekida svih ugovora, odnosno obustave bilo kakvih isporuka za potrebe Vojske Jugoslavije.

S druge strane, sav remont - srednji, tekuci, generalni - bio bi obustavljen, a znamo u kakvom se stanju ta sredstva nalaze.

Mislim da nema potrebe da govorim o svim drugim poslasticama na funkcionisanje Vojske u cjelini i na borbenu gotovost jedinica. Ne znam, da li ima potrebe da sve ove šeme i tabele, odnosno strukturu pojedinih namjena, prezentiramo? Jer, kada se opredjelimo za odredjeni princip, onda je struktura potpuno odredjena.

Zahtjevana projekcija i projekcija koju je Vlada prihvatila imaju četiri konstante: konstanta je i u jednoj i u drugoj varijanti masa plata, penzija i naknada za rad, kao i sanitetsko i intendantsko obezbjeđenje. U takvoj varijanti je jednostavno napraviti raspodjelu ovih 456 miliona koji ostaju nakon podmirenja obaveza koja imaju karakter ličnih primanja i naknada.

Da li je moguće u sadašnjoj situaciji, obzirom na stepen ugroženosti i bezbednosti zemlje, izvršiti neki radikalni zaokret u transformaciji Vojske Jugoslavije, odnosno radikalno smanjenje, to je stvar odluke i procjene. Ali, mislim da je u sadašnjoj situaciji to vrlo teško odlučiti. Ali, teško je i obezbjeđiti funkcionisanje Vojske sa ovako predviđenim sredstvima. Šta ćemo imati? Imaćemo da je na jednoj strani Vojska nezadovoljna u smislu plata, standarda, obezbjeđenja stanova itd. a na drugoj strani državne mogućnosti su, takodje, ograničene. Tu smo u jednom velikom procjepu.

Toliko. Hvala.

MILO DJUKANOVIĆ:

Kolika je uzeta osnovica za obračun plata za Vojsku u 1995. godini?

PAVLE BULATOVIĆ:

Uzeta je osnovica od 150 dinara i ne planira se nikakvo povećanje. Zakonsko rešenje je da se ukupna masa zarada obezbjedjuje na nivou prosječne zarade republike, po koeficijentima, koji ne može biti manji od 3 niti veći od 5. Mi smo u račun uzeli minimum, a to je 3, gdje se prosječna zarada računa na 254 dinara - uzimajući u obzir i privredu i neprivredu.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ja bih vam dao pregled, da vidite koliko druge zemlje izdvajaju po vojniku, odnosno po glavi stanovnika, kako bismo mogli uporednom analizom da znamo gde smo.

Italija po vojniku izdvaja 66.214 dolara, SAD 151.000 dolara, Nemačka 73.369, Velika Britanija 139.000, Francuska 91.000, Austrija 31.000, Grčka 27.000, Turska 10.000, Bugarska 11.028, Mađarska 14.000, Rumunija 4.000 i Jugoslavija u 1994. godini 5.897. To je po vojniku.

Sve vojske bivših socijalističkih zemalja ili pripadnika Varšavskog ugovora pretvorile su se u mafioze - oprostite što tako govorim. To su organizovane mafijaške grupe, od kojih ste, verovatno, i vi mnoge generale i pukovnike videli koji nude razno-razni materijal sa Istoka i prodaju u bescenje. Mi smo uspeli da sačuvamo čistu Vojsku; to je Vojska koja nema organizovanih mafijaških poslova.

Ja vas molim, ako je ikako moguće, da obezbedimo funkcionisanje Vojske u ovoj situaciji kada stepen ugroženosti i bezbednosti SRJ nikad nije bio veći. Mi tražimo da se obezbedi minimum, a minimum je koliko je gospodin ministar rekao. Od tog minimuma mogle bi da se umanje samo tri stvari: jedno je, da vojne penzije koje uzimaju 270 miliona idu van Vojske - toliko je manji budžet; drugo, ono što bi kompenzacijom dugova iz Sovjetskog Saveza, u vidu materijalnih rezervi, a to je najviše oko 50 miliona - gorivo i municija, da se za toliko umanji; i da se umanji - ako bi doneli odluku da ne pozivamo 18.000 vojnih obveznika čija cena koštanja za godinu dana iznosi 150 miliona, nego da promenimo zakonsku odredbu i da mladiće od 18 godina ponovo regrutujemo čime bismo uštedeli 150 miliona.

To znači, 2,200 milijardi je minimum ispod kojeg ne možemo ići niže, a da ne umanjimo borbenu gotovost. Primera radi, da naglasim da su materijalne rezerve istrošene do te mere, da ne smemo ući u narednu godinu, a da te materijalne rezerve ne zanovimo i da ne obezbedimo oko 30 hiljada ljudi koje imamo u namenskoj proizvodnji, koji bi ostali bez posla, ako Vojska ne da nešto proizvode; i sami vidite koliki je stepen ratne opasnosti.

JOVAN ZEBIĆ:

Mislim da bi bilo korisno da dam nekoliko širih informacija koje okružuju ovu problematiku vezanu za izdvajanja za vojni budžet i formiranje budžeta, uopšte, za iduću godinu.

Prvo, naše je mišljenje da smo Programom koji smo zacrtali u ovoj godini i potrošnjukoj smo planirali dali pozitivan doprinos stabilizaciji i dinara i cena; da su ovi realni dinari koje su svi potrošači dobili u ovoj godini mnogo više vredni nego silni dinari koji su bili ranijih godina. To upozoravam zbog toga, da ne bismo budžetima za iduću godinu prejudicirali rast cena ili inflaciju.

Kada smo pravili bilanse, naše pretpostavke su bile da je kurs za iduću godinu 1 dinar - jedna marka, da porasta cena nema, da ne planiramo nikakav porast cena, i da realni rast društvenog proizvoda može da se planira u idućoj godini na nivou koji je veći za oko 7% od ostvarenog društvenog proizvoda u ovoj godini.

Kada ovako postavimo stvari, onda se nameću sasvim pragmatične metode - kako dolaziti do rashoda i kako formirati budžete? Pre nego što to izložim, da kažem da u ovoj godini nećemo održati planirane proporcije i da smo u skupštinama verificovali bilans koji čini 41,16 društvenog proizvoda; da je već za 10 meseci toliko potrošeno i da ćemo za celu godinu potrošiti oko 50% društvenog proizvoda. To je za ukupnu javnu potrošnju. To je ukupno za ovu godinu, od ove veće cifre gde planiramo da će društveni proizvod da se formira na 20 milijardi dinara u ovoj godini, što je i više nego što smo prvobitno planirali, jer smo pošli od nekih 17 milijardi; znači, pola od toga

ćemo da potrošimo, a to je 10 milijardi.

U ovakvom okruženju, mi smo mislili da treba zadati neke veličine za iduću godinu, kao što su: koliko možemo iz ovako formiranog društvenog proizvoda koji procenjujemo na 21 milijardu i 400 miliona da uzmemo za javne rashode. Među nama tu za sada nema pune saglasnosti. Ja sam želeo da se i ovde neki stavovi verifikuju.

Moja prva koncepcija i koncepcija Ministarstva je bila da to fiksiramo na 40 procenata. Medjutim, nismo uopšte mogli da uklopimo rashode. Sadašnje opredeljenje Savezne vlade je da to zadržimo na planiranom ovogodišnjem nivou od 41,16%. To znači realno manje za 20% u odnosu na ono što ćemo potrošiti ove godine. Ako bi tako bilo, znači 41,16, od 21 milijardu i 400 miliona, mi ove godine ukupno možemo da potrošimo kroz javne rashode 8,8 milijardi dinara. Ako bi to izdržali, to bi bila budžetska potrošnja koja bi neutralno delovala na tokove, odnosno ne bi remetila bilanse u proizvodnji u privredi, niti dala doprinos inflaciji. Sve preko toga, bojim se da bi poguralo inflaciju i neke negativne tokove koji su već u zadnjem kvartalu ove godine zabeleženi. Zabeleženi su negativni tokovi, pre svega, u potrošnji - ukupnoj ličnoj potrošnji, u platama, pa i sve što iz toga proizlazi, jer se prema tome preračunavaju penzije, socijalni izdaci, razne zaštite i javni rashodi u državi. To je na ovom organu bilo vrlo često prisutno. General je govorio: "samo neka se ne povećavaju platu, nemojte mi povećavati uopšte stavke". To jedno drugo toliko gura, da smo mi kaskali za tim događajima, a znamo da to kaskanje košta, a može da bude i vrlo opasno.

Ako bi 41,16% projektovani na nivoe republika i federaciji u srazmeri koja je bila u ovoj godini, onda bi budžet federacije mogao da se formira na ukupnom nivou od 9,85% društvenog proizvoda, ili 2 milijarde 115 miliona.

Sada smo čuli od ministra odbrane i načelnika Generalštaba da se njihovi rashodi projektuju na jednom nivou koji ovaj budžet ne bi mogao da izdrži, a da nemamo neke druge poremećaje ili ozbiljnije preraspodele koje bi trebale da stvore prostor za Vojsku Jugoslaviju.

Sto se tiče preraspodele unutar bilansa, moram da kažem da je, bar u jednoj godini, tu preraspodelu nemoguće izvršiti, jer u obe republike izdaci za penzije i zdravstvenu zaštitu su veći, oteli su se, i ne mogu se u jednoj godini toliko smanjiti da bismo mogli dati prostor za veće učešće Vojske Jugoslavije u društvenom proizvodu.

U dogovoru sa republičkim vladama preduzeće se mere da se ti rashode malo razlože na stanovništvo, na participacije i na učešće društvenog kapitala, prodaja imovina itd. Sve će to biti preduzeto. Međutim, to traži proces i vreme i u jednoj godini neki ozbiljniji rez na tom delu nije moguće obezbediti.

U ovakvoj konstelaciji, Republika Srbija bi morala da svede javne rashode na 29,2% društvenog proizvoda, a Republika Crna Gora na 2,07% po našoj koncepciji. Obe republike su imale rezervu na ovakvo "stezanje kaiša" i misle da je to vrlo teško sprovesti.

Ako bismo u našem budžetu od 9,85% zadržali za vojsku Jugoslavije maksimalni procenat koji smo imali u ovoj godini od 7,43%, onda se vojni budžet svodi na milijardu i 597 miliona.

General je sada pokazao jednu tabelu, iz koje se vidi koliko druge zemlje izdvajaju po vojniku. Molim da se još jedna tabela komentariše: koliko koja zemlja izdvaja za vojsku od društvenog proizvoda. Prema predlogu našeg Ministarstva odbrane, to bi bilo 12%. Mislim da nema zemlje u svetu da toliko izdvaja za vojsku. Čak i u velikim ratovima, to je 10, ili 11%.

Mi u ovoj godini izdvajamo 7,43%. Mislimo da bi trebalo obezbediti da to i iduće godine ostane 7,43% od društvenog proizvoda.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Milijardu i 597 miliona, podeljeno sa 100 hiljada, iznosi 15.970?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ovo je računato za prošlu godinu.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

To je u dolarima onda 10.000.

PAVLE BULATOVIĆ:

Predsedniče, ako svedete samo na broj vojnika, to je najmanja stavka. Ako tome priključimo rezerviste, to je onda druga cijena, a treća je cijena ako dodamo i vojnike po ugovoru.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ako je 10.000 dolara, 5 bi bilo na 200 hiljada, a mi imamo 100.000. Ja uzimam kompletan sastav - od Perišića, do redova. Tako se to računa. Ne računaju ni oni broj vojnika, nego računaju sastav vojske.

JOVAN ZEBIĆ:

U ovoj godini nadamo se da ćemo završiti sa 31.12. budžet federacije na prvobitno utvrdjenom nivou. Prema tome, milijardu i 675 miliona, prema dve milijarde 115 miliona, to je više za preko 25%!

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Po stanovniku, ako imamo 10 miliona stanovnika, na milijardu i 600 miliona, imamo tačno kao Amerika! Da li ja tačno računam?

MOMČILO PERIŠIĆ:

To je milijardu dolara za vojsku. Budžet za ovu godinu je bio milijardu i 200, odnosno 743 miliona dolara za ovu godinu.

JOVAN ZEBIĆ:

U dolarima: 743 miliona ove godine, a iduće godine ide to na milijardu za Vojsku.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Računato je 743 milina na projektovani dohodak

od 10 milijardi. Izračunato je da je društveni proizvod 9 milijardi. To nije 7,43, nego 3,47%

RADOJE KONTIĆ:

Ne, to je 5 milijardi u dolarima, a ovo je u dinarima.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

To je, znači, negde nivo Turska, Bugarska, Mađarska, mnogo više od Rumunije, mnogo više nego sada Jugoslavija. Znači, to je nivo od Grčke naniže.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Molim vas da još jednom pogledamo ovu šemu. Kod ovakvih nivoa plata i osnovice koja je uzeta za proračun, imamo dve varijante: jedna je, smanjiti osnovicu; u protivnom, Vojska ne može da živi. Jer, oko milijarde ide za plate i penzije, ili 70%, a ove godine plate i penzije u startu su bile 12% od predviđenog budžeta, da bi narasle i u ovom momentu su negde oko 50% od ukupnog budžeta.

Sledeće godine idem sa 70%. To znači da sve dajem na plate, a ne mogu da zanovim materijalne rezerve, obuku, ništa drugo. To je najveći problem. Ili smanjujmo plate, ili povećajmo budžet!

JOVAN ZEBIĆ:

Mi imamo realan problem u svih budžetima - i kod republika i kod vojnog budžeta, da su lični izdaci, oni koji su stigli u decembru, neuporedivi sa prosekom, da ne govorim o ranijim mesecima u prvom polugodištu, jer plate su krenule od 25 maraka i izašle na 200 maraka. To je jedna nerealna komponenta koja će da poremeti sve, ako se nešto ne zaustavi.

Prema tome, mi ne smemo da kažemo: ono što smo stigli u decembru je neporušivo i to mora da se ponovi 12 puta. Može da se pomnoži sa 12, ako se proizvodnja i dohodak iz decembra pomnože sa 12 puta, a niko ne sme od nas da potpiše da će se decembar ponoviti - od januara do idućeg decembra u najmanje tom iznosu. Jer, januar, februar i mart su dosta rizični

meseci i oni će posle imati pad. Mi još nemamo mehanizam i sistem da kažemo da mogu plate u januaru da budu i manje, jer će pasti dohodak, pašće i proizvodnja. To su neke realne činjenice. To isto važi za penzije i sve ove komponente koje su u budžetu.

Materijalne rashode ćemo da fiksiramo na sadašnjem nivou. Međutim, širina rashoda, mreža i broj onih koji u tome participiraju neminovno se mora smanjiti za 20 do 25% da bi ovo moglo da ovo moglo da "drži vodu". To su krupni potezi koji traže i novu zakonsku regulativu i uklapanje u ovaj bilans, ako hoćemo ovim bilansom da ne dajemo doprinos inflaciji niti šticungu. A potencije ka većem kursu i ka većim cenama su na "vratima", i toliko pritiskaju da bi bilo vrlo rizično proceniti da će to ići kao što je išlo u decembru i da možemo da tako. namestimo potrošnju i namestimo standard, jer je standard viši nego što je društveni proizvod.

Ako bismo mi računali budžete prema prosecima, mi možemo ovo da izdržimo, ali niko neće da se vrati i da kaže: u decembru imam toliko, ne mogu da imam manju penziju, ne mogu da imam manju platu itd.

Naše je mišljenje da sva tri budžeta treba doneti u decembru, fiksirati neke iznose na oko 41 ili 40% od društvenog proizvoda i ući u bitku. Ako se izdrži da bude fiksni kurs, da sve ovo miruje, mi smo standard zaštitili; ako se otme - u toku godine se moramo prilagođjavati. Ali, opasno bi bilo da mi participiramo i da kao država povedemo igru i damo neki "teg na ovom tasu" koji je vrlo uzdrman.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Da vi potpalite inflaciju?

JOVAN ZEBIĆ:

Jeste, to je opasno i to ne savetujem da se, uopšte, radi.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Mislim da za početak možemo da prihvatimo dve konstante koje je sugerirao Zebić: prva je, da idemo na to

da se donesu budžeti u decembru, i druga je, da se fiksiraju iznosi u decembru. To je, inače, i u funkciji stabilnog budžeta.

Sada ostaje treće, a to je pitanje: koje učešće u društvenom proizvodu. Naš je čvrst stav da je 40% društvenog proizvoda učešće budžeta. Ako idemo preko toga, dovešćemo u pitanje Program.

Predlažem da to imamo u političkom smislu kao treću, što voli Momo da kaže, "lines".

Za to sam da se unutar toga maksimalno izadje u susret zahtevima Vojske, pri čemu imamo dve varijante: jedna je, pragmatična "mic po mic" varijanta, a drugo je radikalna varijanta. U ovoj pragmatičnoj "mic po mic" varijanti treba da vidimo koliko najviše možemo iz društvenog proizvoda koji je u 40% namenjen budžetskoj potrošnji da izdvojimo za Vojsku.

U radikalnoj varijanti, predlažem da odmah kažemo našim dragim saradnicima iz Vojske: možemo da rešimo da pitanje budžeta odmah bude na 2,5 milijarde, samo pod jednim uslovom - neka ubede svoje prijatelje, na čelu sa Ratkom Mladićem, da se potpiše Mirovni plan, da se nama skinu sankcije, i nikakvih problema nema da Vojska ima budžet od 3 milijarde, odmah u idućoj godini! Izvolite, ubedite Mladića i njegov štab da treba završiti rat, skinuti sankcije, ja odmah mogu da potpišem - društveni proizvod toliko skače, da mi vama odmah možemo da potpišemo budžet od 3 milijarde za iduću godinu! Onda trošite na plate, na bojevu gotovost, na šta god hoćete! Ali, moramo da vidimo realnost.

Prema tome, imamo radikalnu varijantu, ako bude mir i idemo u skidanje sankcija. U vašem je domenu veoma mnogo da li će to biti. Imamo vrlo restriktivnu varijantu u situaciji u kojoj je stanje tamo takvo kakvo je!

MOMIR BULATOVIĆ:

Nisam, Sloba, čuo šta si rekao da je druga proporcija?

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Drugo je da se fiksiraju iznosi, a da se budžeti donesu u decembru. Jer, ako ne fiksiramo iznos, mi smo se onda

kandidovali za glavnu opasnost za ekonomski program i razbuktavanje inflacije. To je Zebić predložio. Mislim da se tom logikom koju je on izneo treba rukovoditi.

ZORAN LILIĆ:

S tim, što je Zebić govorio o procentu od 41,16%, a predsednik Milošević govori o procentu od 40%.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Mi moramo da budemo realni, kao što je i Zebić realan. On polazi od pretpostavke, a i mi moramo da polazimo od istih pretpostavki: ako dodje do nekog inflacionog pomeranja, menjaće se i ovo. Ovo su nominalni iznosi u uslovima i pod pretpostavkama koje je izneo Zebić. Ako podjemo od tih pretpostavki, mi nemamo drugi izlaz!

MOMČILO PERIŠIĆ:

Gospodine predsedniče, potpuno shvatam realnost. Vojska se u ovoj godini maksimalno ljudski ponašala da podrži plan i podržala ga - ne na rečima, nego na delu. Materijalne rezerve su iscrpljene. Ako nema druge i ide se po predlogu Vlade na milijardu i 597 miliona, onda molim da nam se daju sledeće olakšice:

prvo, nemojte opterećivati vojni budžet sa penzijama, sa troškovima Ministarstva, koje je sastavni deo Vlade, a ne Vojske;

drugo, da se Vojska finansira po Zakonu koji je donet za pozivanje rezervista umesto regruta - to je van budžeta.

treće, da se oslobodimo da Republici Srbiji dajemo od posebnog ugovaranja naftinih derivata, nego da mi direktno da ugovaramo, čime štedimo 20 i nešto miliona;

četvrto, da se kompenzira što lečimo ranjenike iz Republike Srpske - VMA sada leči 90 ranjenika iz Republike Srpske. Zašto Vojska iz vojnog budžeta da snosi sav teret itd.

Tu ima i niz drugih stvari, ali molim vas da se Vojska toga rastereti, jer sve vreme se ovde govori: to je budžet za vojsku, a Vojska Jugoslavije nije sve što se ovde prikazuje.

Vi kažete - to se izjednačava sa Turskom. Ali, mi smo na takvim rezervama, gde sutra ako dodje do ugrožavanja integriteta, a moguće je - jer, ja ne mogu tamo ubediti vojnike, dok vi političari ne ubedite političare - da zbog njihove "uvrnute" politike stepen ratne opasnosti bude daleko veći nego što bi bio.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Da, Momo, ali Vojska vodi rat!

MOMČILO PERIŠIĆ:

Kada bi vi, gospodine predsedniče, uspeli da ih ubedite, i mi svi zajedno, da bude mir, i ja bih potpisao da idemo ne na 2,5 milijardi, jer je stepen ratne opasnosti manji.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ali, nije sporno, Vojsku moramo da opremimo. Odmah idete na 2,5 milijarde, samo ubedite Mladića da ide na Mirovni plan.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ja sam jedan general i treba da ubedim jednog Mladića, vas ima četiri predsednika, lakše vam je da vi ubedite jednog predsednika! Ja ne podržavam taj rat, kao što ga ni vi ne podržavate.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Možete da diskutujete do ujutro - to što vam je Zebić rekao, to vam je to!

MOMIR BULATOVIĆ:

Ove računice koje su izvedene izgledaju strašno. Ali, podsećam vas da su te računice izvedene na pretpostavci od 150 dinara osnovice. Ako bi se ostvarila predviđanja koja je pominje Jova Zebić, onda bi taj rast ličnih dohodaka bio sasvim nepotreban.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Da, ako se fiksiraju iznosi. On polazi od toga:

stabilan kurs, stabilne cene i sve ostalo stabilno.

MOMIR BULATOVIĆ:

Onda je manje i dramatična ova slika interne preraspodjele sredstava unutar vojnog budžeta.

Slažem se da treba budžete da donesemo do kraja ove godine. Naravno, ostaje otvoren politički problem - budžete nije lako doneti. To nas automatski, pored ovih suvih ekonomskih razloga, dopunski sputava da možemo da učinimo bilo kakav snažniji iskorak prema povećanju obima sredstava, jer će nas sve naše opozicije objedinjene dočekati, optužujući nas za one čega se sami pribojavamo, a to je da ne damo inicijalni impuls negativnim tokovima.

Znači, fiksirati iznose u budžetima - bužet se i može samo doneti sa fiksiranim iznosima.

Ako je tačno, pridržavajući ovog Programa, da budžete finansiramo isključivo iz realnih izvora i ako vodimo posebno računa o ograničavanju plata budžetskih korisnika - mi smo sve naše budžetske korisnike doveli na donju ivicu siromaštva: danas su najsiromašniji ljudi koji rade u državnim organima, uključujući i nas prisutne; direktor "Budvanske rivijere" ima 1.700 dinara, to je više od plata tri vrhunska funkcionera u Crnoj Gori. - Onda treba da stavimo pod lupu jednu stvar. Ja bih volio kada bih čuo ekonomske razloge koji bi nas ubijedili da je zaista gornja granica učešća javne potrošnje u društvenom proizvodu 40%. Prihvatam, Slobodane, Vaše čvrsto opredjeljenje, ali molimo da mi se objasni ta konstatacija da "sve što je iznad 40% ugrožava Program"?

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Imamo da "udavimo" privredu.

MOMIR BULATOVIĆ:

Hajde da izanaliziramo ovako: u situaciji kada je učešće javne potrošnje u društvenom proizvodu objektivno išlo do 50%, mi smo imali relativno stabilne povoljne ekonomske tendence i porast društvenog proizvoda. Prihvatam, bila bi idealna

Situacija kada bismo mogli da skinemo i sa 40%, da to bude 35%. Medjutim, ako uzmete strukturu rashoda u budžetu, to je objektivno oduzimanje i od ovako velike sirotinje.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Da smanjimo sirotinju!

MOMIR BULATOVIĆ:

Dobro, ali prebacićeš ga s jedne stavke budžeta na drugu stavku: imaš neku socijalnu sigurnost koju garantuješ. S druge strane, veliko je pitanje da li mi u ovoj situaciji treba da napravimo tako radikalan rez, nakon vremena kada smo izdržali veće udare zbog sankcija, sada kada smo se ipak objektivnije primakli kraju sankcija i, s druge strane, da li nam treba jedna ovako velika destabilizacija?

Zamolio bih da procijenimo te veličine i te argumente, jer mislim da bismo sa objektivnim smanjenjem učešća javne potrošnje u društvenom proizvodu sa 51, recimo na 45% imali argumenata da dokazujemo da nam je javna potrošnja smanjena u relativnom iznosu i da podstiče dalje privredne aktivnosti, a lisili bismo se ogromnog broja problem akoji proizlaze iz nemogućnosti da alimentiramo socijalne funkcije i plate na ovako niskom nivou kao što ih imamo sada kod naših korisnika budžeta.

Ovdje postoji "sidro". To "sidro" jeste da mi možemo da podjelimo samo ono što imamo iz realnih izvora. Slažem se sa ovim što Jovo kaže: postoji opasnost da država počinje da grabi i uzima i da to predstavlja opterećenje za privredu. To je apsolutno tačno! Ali, s druge strane, mislim da mi smanjujemo faktički ono što smo do sada uzimali, jer smanjujemo učešće u društvenom proizvodu sa 50 na 45%, a s druge strane, smanjujemo sebi ogromnu nevolju koja proizlazi iz trezvene analize stavke po stavku.

Ako u budžetu Crne Gore svaki drugi dinar koji je prošao kroz taj budžet jeste neko lično davanje, teško možete da pristanete na varijantu da predlogom od 41,16% u nominalnom iznosu smanjujete sve budžete za 20%; a u situaciji smo kada trpimo strašne pritiske za povećanje i ovog nivoa plata.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Nemamo drugi način da nateramo ove korisnike budžeta da smanje aparat.

MOMIR BULATOVIĆ:

Kada uzmeš uštedu na toj stavci, ona je minorna u odnosu na ono što se daje za obrazovanje, zdravstvo itd. Slažem se, postoji prostor da se ide sa povećanim participacijama itd. Nama je lakše u Crnoj Gori to na malom uzorku pokazati, pa da kažete: sada će i deca plaćati participaciju za zdravstvo ili penzioneri preko 65 godina života će plaćati participaciju i napravićemo, zbog jednog relativno nesigurnog ekonomskog efekta, socijalnu destabilizaciju kod nas.

Mislim da bi trebalo izanalizirati ovaj predlog da objektivno idemo na ograničavanje plata ili minimalnu korekciju plata u budžetskoj potrošnji.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ako mi ne likvidiramo automatizam kod plata, nama će Program da propadne. Jedina pametna stvar koju smo prošle godine uradili, to je kada smo zamrzli plate. Jer, bio bi stampeo i Program bi otišao u propast; uz sve kritike koje smo imali od korisnika budžeta. Ako ne ukinemo automatizam kod plata i ne predjemo na diskreciono odlučivanje o platama, mi ćemo potpuno da upropastimo Program. Ovo nema veze sa budžetom sada.

MOMIR BULATOVIĆ:

Šta je problem koji stalno s pravom nameće general Perišić: ne upoređuje se general Perišić sa stanovišta čoveka koji zajedno sa ministrom Bulatovićem brani interes Vojske Jugoslavije, sa platama budžetskih korisnika, nego sa opštim nivoom potrošnje i plata u SRJ. Mi moramo da se suočimo sa posledicom da su plate budžetskih korisnika apsolutno zaostale. Mislim da bez većih posledica na ekonomski program treba paralelno da idemo sa sistemom koji će poreskim mehanizmima djelovati na ubiranje "kajmaka".

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Momo, složićeš se s jednom stvari: ključ stabilnog dinara je isključenje svakog deficita budžeta.

MOMIR BULATOVIĆ:

Odlično, on se podrazumijeva!

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ako mi imamo deficit budžeta, nećemo dovesti dinar u stabilnost!

MOMIR BULATOVIĆ:

Slažem se. Ali pitanje je da li možemo da izdržimo nominalno ~~bolno~~ smanjenje od 20%? Mislim da tog manevarskog prostora nemamo.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Nemamo izlaz! To je vrlo bolno, ali tako je. Ili ćemo da pustimo inflaciju. Onda će da se pojave budžeti, penzijski fondovi, zdravstvo, socijalna pitanja itd. kao korisnici kredita iz primarne emisije kod Narodne banke Jugoslavije i onda ćemo ponovo "zapaliti vatru" inflacije, a onda će spirala otići daleko.

MOMIR BULATOVIĆ:

Ne razumijemo se, ili sam ja nešto pogrešno razumio? "Sidro" je to - budžeti se finansiraju isključivo iz realnih izvora.

▲ SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Mi smo se pre neki dan i sporečkali sa Avramovićem. On kaže "125 dinara" itd. Miki i ja smo razgovarali - to je ide. U redu, ako oni tako kažu: sindikat, televizija itd. ~~ni~~čavajući faktor je punjenje budžeta. Ako punjenje budžeta ~~učava~~, mi ćemo to prihvatiti. Ako punjenje budžeta ne ~~ograničavajući~~ je faktor punjenje budžetskih fondova. ~~meri~~ u kojoj se pune budžetski fondovi, biće rea-

izovan taj cilj. I završili smo posao! Jer, ima princip iznad tog principa - nema deficita budžeta!

MOMIR BULATOVIĆ:

Ali, ne razumijemo se! Postoji dvije čaše. Ti si rekao: sipaćemo u manju čašu 40% društvenog proizvoda za javnu potrošnju; i imaćemo ozbiljne probleme. Možemo li da sipamo u čašu 45% društvenog proizvoda, uz ovaj vrhunski princip iznad toga?

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Već su probili strašno ove godine budžete - i Crna Gora i Srbija i federacija.

RADOJE KONTIĆ:

Federacija nije probila!

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ne, svi ste probili, samo što je pokriće u redu!

RADOJE KONTIĆ:

Nijesmo probili budžet!

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Pokriće je valno, ali planirani budžeti su probijeni.

RADOJE KONTIĆ:

Nijesmo probili, šef! Federacija nije probila budžet, uopšte!

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Evo, neka čuje da podatke o tome. Miki Marjanović je sam probio dve milijarde. Matković s njim!

DUSAN VLAH:

Ne ja, nego političari!

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Dobro, penzioneri!

ZORAN LILIĆ:

Raja kaže da nije probio ništa budžet!?

RADOJE KONTIĆ:

Ne, nijesmo ništa probili; mi to ne damo!

MILO DJUKANOVIĆ:

To je samo pitanje preraspodjele. Slažem se sa onim što je rekao Jova Zebić, da nije dovoljno samo pokriti iz realnih izvora, nego ne napraviti takvu preraspodjelu na štetu privrede. Ali, istovremeno, da li je u redu očekivati da u toku godine idemo na obaranje od 20%? Jeste, ljudi moji, u uslovima u kojima treba izražavati fiksne rashode države, a privreda ne funkcioniše. Oborimo li učešće javne potrošnje za 10%, za godinu dana mi smo napraivili čudo.

Prema tome, učešće javne potrošnje u društvenom proizvodu od 45% je premija. Kada bismo to zadržali, ja bih bio srećan! Treba da se držimo realnih računa. Pogledajmo šta nam znači 40%. 40% javne potrošnju, koja za Crnu Goru odbacuje 445 miliona, prema računicama koje smo napravili, odnosno 252 miliona za budžet, pri postojećoj plati za cijelu godinu od 90 dinara, znači 97,13%!

RADOJE KONTIĆ:

Mora je u pravu. Ti viđiš preraspodjelu - ako nekome daješ više, nekome moraš da daš više, uvijek iz realnih izvora. Dakle, tu nije samo pitanje inflacije, pitanje je preraspodjele.

DOMIR BULATOVIĆ:

Kada bi naša privreda bila idealna privreda, onda bismo mogli da računamo da se relaksirahje ovog državnog računa usmjeriti prema proizvodnji, investicijama i razvoju. Međutim, desiće se suprotno, jer u našoj privredi relaksirahje

od obaveza prema državi pretače se u ličnu potrošnju. Mi ćemo imati povećane razlike između plata u privredi i vanprivredi, i sami ćemo vezati ruke i u nominalnom iznosu ne možemo ništa da uradimo. Ako sebi vežemo ruke sa 40%, mi tim budžetom koji ćemo napuniti 100%, a ne smijemo ni pola procenta preko toga, ne možemo da isplatimo obaveze.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Momo, ja vam predlažem ovo: Ako je naša proporcija da 7,5% društvenog proizvoda ide za Vojsku, sve ovo drugo posle toga je čista evidencija. Naša odluka je samo pitanje - da li idemo na 7,5% društvenog proizvoda za Vojsku? Samo je to pitanje! Ostalo neka rade knjigovođe!

MOMIR BULATOVIĆ:

Da, ali danas je 9. decembar. Ako ćemo donositi budžete u decembru, onda moramo ta pitanja da razrešimo.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

To je sada kvantifikacija - šta se planira, koliko društveni proizvod, koliko je to u dinarima, po stavkama itd. Ali, da li je nama 7,5% društvenog proizvoda moguća mera izdvajanja za vojne rashode? To je jedino pitanje.

ZORAN LILIĆ:

I to je na maksimumu naših mogućnosti.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ako bude mir i skinu sankcije, tih 7,5% biće bezopasne.

MOMIR BULATOVIĆ:

Imam drugu odluku: koliko ćemo planirati javne potrošnje u društvenom proizvodu koja vuče za sobom celinu?

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

To je 40% na godišnjem nivou - ako povećamo strukturu učešća javne potrošnje u društvenom proizvo-

du, mi ćemo da ugušimo privredu. Ispašće, u stvari, kontraproduktivna varijanta, jer će nam oboriti privrednu aktivnost. Pitanje je kako da ne oborimo privrednu aktivnost zbog destimulativnog efekta učešća glavne potrošnje u društvenom proizvodu?

MOMIR BULATOVIĆ:

Slobodane, vrlo je jasno da će to prelići u plate.

SLOBODAN MILOSEVIĆ:

Zato nam treba striktna disciplina oko plata i striktni dogovori saveznog i republičkih budžeta da mi držimo plate pod velikom kontrolom, bar kad je reč o budžetskim korisnicima.

MOMIR BULATOVIĆ:

Ako ih staviš na 40%, ti si ih iskontrolisao - to je 20% manje od ovoga što si sada u decembru isplatio.

SLOBODAN MILOSEVIĆ:

Pravo da vam kažem, ja bih voleo da to zadržimo, da ne dodajemo plate opet na dve marke. Prema tome, ako je ovo stanje stabilnost dinara, privredna efikasnost koju imamo - po našem računu mi ispod 50% koristimo kapacitete. Pošto je struktura naših proizvoda bila vezana za izvoz, a mi sada nemamo odgovarajući izvoz, pitanje je koji procenat korišćenja naših kapaciteta može da primi na tržištu. Možda još desetak procenata - na primer, da izadjemo na 10% ili 15%. To je kraj, dok nam ne otvore mogućnost da trgujemo na ozbiljniji način. Tu nema drugog!

Nije stvar u tome da se mi ubedjujemo. Pitanje je da se ubedimo, hoćemo li mi da respektujemo činjenice ili nećemo!? Da li ovde ima pola litra vode, ili nema? U želji da bude više, ja kažem da ovoj flaši ima litar i po vode, neću ni čemu poroći.

MOMIR BULATOVIĆ:

To još malo razloži da to bude 40%.

SLÓBODAN MILOŠEVIĆ:

Mislim da naši drugovi koji se time bave treba to ozbiljno da elaboriraju, da nam daju obrazloženje. Ali naše su procene: ako bismo išli preko 40\$ društvenog proizvoda, mi bismo izazvali negativni efekat na rast privrednih aktivnosti - izvršili bismo demotivacioni uticaj na rast privrednih aktivnosti. To nije zato što želimo manje da uspemo, nego zato što želimo da se više stvori. To je jedini prilaz.

Ali, ja se bojim da smo mi prešli izvan okvira rasprave o vojnom budžetu. Mi raspravljamo o nekim bitnim pre-misama ekonomske politike za iduću godinu, s kojom ne bi trebalo da maltretiramo ni Perišića, ni Bulatovića, ljude koji rade na pitanjima Vojske.

Mislim da bismo do kraja iduće nedelje trebalo da sednemo u ovom sastavu i da porazgovaramo sa Avramovićem, koji je sada kod lekara u Švajcarskoj. Trebalo bi da porazgovaramo o glavnim elementima ekonomske politike za iduću godinu, da se dobro razumemo oko toga. Tu je nama izlaz.

Što se tiče učešća Vojske u društvenom proizvodu od 7,5%, mi smo nekada u Jugoslaviji išli na 4,2%. Sećam se Kadijevićevih obrazloženja: nije 4,2, nego se realizuje 3,7 i kaže - dajte nam 4,2%. Sada idemo na 7,5%!

Verujte mi, ja sam želeo da imamo najjaču vojsku na svetu! Ali, kao ekonomista znam da iznad 7,5% ne možemo da izdvojimo za vojni budžet. Ako nam skinu sankcije, to će da bude 3 milijarde, a ne milijardu i 600 miliona. Ako se završi rat u Bosni, ovde smem da vam potpišem da bi biti vojni budžet 3 milijarde.

STEPAN MILOŠEVIĆ:

... je dobro da govorimo o procentu, a ne o iznosu.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Neka ide Perišić sa specijalnom jedinicom tamo i neka pohapsi one što ne bi da nastavi rat i neka reši da ima budžet 3 milijarde!

MOMČILO PERIŠIĆ:

Mogu ja specijalnom jedinicom da doprinesem budžetu 200-300 miliona, da ne idem tamo! (Smeh).
Mogu da uzmem od Tudjmana, Karadžića, "a la Karadžića"!

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Niste se proslavili da uzmete od Tudjmana!

MILO DJUKANOVIĆ:

Ako diskutujemo o opštim pretpostavkama, ja bih diskutovao, a ako pričamo samo o vojnom budžetu, onda odustajem od rasprave?

ZORAN LILIĆ:

Diskutujemo samo o vojnom budžetu.

MILO DJUKANOVIĆ:

Onda odustajem od rasprave, jer nisam kvalifikovan o tome da govorim.

RADOJE KONTIĆ:

Vojni budžet podrazumijeva još neke elemente; nije ga moguće samo kvantificirati kao društveni proizvod. Moramo se opredjeliti i za nivo društvenog proizvoda, za rast, moramo se opredjeliti za učešće republičkih budžeta, odnosno konsolidovani bilans na nivou Jugoslavije itd.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ja sam vrlo pažljivo slušao generala Parišića. Ako mi, na primer, uzmemo od Rusa 300 miliona dolara, on može da umanji vojni budžet u ovom smislu samo za 50 miliona, jer je to ono što je u municiji što je inače u budžetu predviđeno. Ako je ono drugo, to dobro jeste, da popravi bojevu gotovost, ali sa tim nije ni računao u budžetu. Prema tome, mi možemo sa njima da "prebijemo" 300 miliona naš saldo i da nam isporuču sve potrebne stvari, mi ćemo umanjit. vojni budžet za 50 miliona. Ovo mi pretpostavljamo.

MOMIR BULATOVIĆ:

Ovo što Rajo pita - onda se ova računica od 7,5% na ovom društvenom proizvodu od 21,3 milijarde ne može izvesti, uz pretpostavku od 150 dinara.

ZORAN LILIĆ:

Mislim da to nije neophodno?

MOMIR BULATOVIĆ:

Ti to moraš da napišeš!

RADOJE KONTIĆ:

Mora da se napiše, jer je budžet fiksna stavka.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ima rebalans!

RADOJE KONTIĆ:

To je druga stvar, rebalansom se može menjati, ali ne menja se paralelno sa inflacijom. Ja ne bih Skupštini objašnjavao da ćemo da idemo na 150 dinara.

RADOJE KONTIĆ:

To moramo da kažemo.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ne moramo, uopšte, to da kažemo.

RADOJE KONTIĆ:

Onda nam neće proći budžet.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Molim vas, koliki je procenat učešća u društvenom proizvodu realizovan ove godine?

ZORAN LILIĆ:

Kada je Vojska u pitanju, to je...

ADOJE KONTIĆ:

Nije tako, dobiće onoliko koliko im pripada! Nećemo im smanjivati ništa, dobiće koliko je planirano do kraja godine.

Što se tiče plata, mislim da bismo ove godine morali napraviti jedan zaokret, i to vrlo bitan zaokret!

DUŠAN VLATKOVIĆ:

Što se tiče vojnog budžeta, nemoguće je da to samo razmatramo u odnosima čistih budžeta i da zadržimo odnose procenata. Jer, nama je deo socijalnih davanja u budžetu 35%, u saveznom je možda 5%. Taj deo odnosa je onda potpuno iskrivljen. Mi treba da smanjimo potrošnju od 20 do 30% da bi se uklopili u ove odnose, a savezni raste 25%. Mi imamo miliciju, vi imate Vojsku - mi su naši!

Prema tome, mi moramo da vidimo da li mi ulazimo u naš budžet sa 100 dinara osnovice, a ovi utvrđuju 150; idemo kod penzija sa osnovicom od 208 dinara. To mora da se ujednaži.

ZORAN LILIĆ:

Mislim da treba da se dogovorimo oko procenta učešća vojnog budžeta u društvenom proizvodu.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Da idemo na procent od 7,5%.

ZORAN LILIĆ:

Izaći, dogovorili smo se da učešće vojnog budžeta u društvenom proizvodu ne može biti više od 7,5%. Možemo doneti takav zaključak.

Da li se sa tim slažete?

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Mislim da će to vrlo dobro da reši stvar.

ZORAN LILIĆ:

inače, da učešće vojnog budžeta u društvenom

proizvodu bude 7,5% i da budžeti budu doneti do kraja godine.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Pitam Vlatkovića i Marjanovića: da li možemo da se složimo da vojni budžet bude 7,5% u društvenom proizvodu i da ne idemo u raspravu o detaljima?

MIRKO MARJANOVIĆ:

Može. Mi smo planirali da ostvarimo oko 20,4 milijarde. Prvi, drugi i treći mesec u prvom kvartalu je negde na proseku cele godine. Četvrti kvartal je rekordan i čak je veći od dva kvartala.

Mislim, Momire, da je dobar predlog od 7,5% - ne bismo smjeli ići na manji procenat.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ja njima sugeriram da ne idu sa projektovanjem inflacionih ličnih dohodaka. Ova masa obezbeđuje porast plata - one su sada takve, kakve su. Sada je povećanje od 20%. S tim se ide dalje. Ako dodje do određenih popravki, oni imaju prostora da idu sa popravkama, ali ne bih išao unapred sa detaljisanjem vojnog budžeta.

MIRKO MARJANOVIĆ:

Šta se menja 31. 12. - menja se samo doček Nove godine, a u privredi celog sveta ništa se ne menja; život tako dalje. Ja govorim sa stanovišta ostvarenja Srbije. u 10. 11. mesecu. Mi smo se pobojali svega, mi smo najbolje u pokrićanju budžeta. Ja mislim da Savezna vlada, a i mi, nismo imali teškoća oko realnih izvora, osim negde oko penzija, gde smo posudjivali, pa smo vraćali. Mi smo izračunali da nama samo za penzije i ovo drugo treba 3 milijarde; to je apsurd, to neće biti tako. Kretanje izvora i punjenje budžeta biće nešto drugačije. Zato, mislim da u tome treba biti malo hrabriji.

Inače, nećemo ništa menjati oko programskih orijentacija i toga ćemo se čvrsto držati.

Zamolio bih, kada dodje Avram, da posmatramo javnu potrošnju budžetski, sa i bez fondova - ovih za penzije!

Inače, slažem se da ne smemo uopšte popustiti u smislu nekih elemenata iz Programa - o tome uopšte ne smemo razmišljati!

RADOJE KONTIĆ:

Mislim da bismo trebali izvršiti odredjenu vrstu preraspodele sa ličnih dohodaka na materijalne troškove kod Vojske.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Nemojte da idete na detaljisanje budžeta. Mislim da ćemo videti po kvartalima kojom brzinom to treba da ide. Da li vi mislite da će oni imati odmah 150 dinara od 1. januara? Neće! 1. januara oni imaju plate kao sada, sa malim povećanjem. Sada su dobili 20% - kako će onda biti osnovica 150 dinara?

ZORAN LILIĆ:

Budžet je 7,61 društvenog proizvoda i gotovo!

RADOJE KONTIĆ:

Oni će tražiti u skupštinama stavke, jer oni kažu da su vrhovna vlast, a ko ste vi!?

ZORAN LILIĆ:

Oni su zakonodavna vlast.

RADOJE KONTIĆ:

Da, i budžet je zakon!

RADOJE KONTIĆ:

Nemamo većinu u Veću građana, a imamo u Veću republika.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Imamo, imamo većinu!

ZORAN LILIĆ:

Znači, doneli smo jedan zaključak: 7,5% društvenog proizvoda otpada na vojni budžet.

MOMČILO PERIŠIĆ:

To podrazumeva usaglašavanje nakon svakog kvartala.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Tu nema problema. Momo, imaš ogroman prostor za porast ličnih dohodaka.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Gospodine predsedniče, ja se, upravo, borim da plata bude što manja, da imam za druge stvari što više. To je bitno, ali plata da bude u omjeru sa drugim strukturama. Samo bitno i ništa više!

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Mi ćemo morati u privredi plate da obuzdamo.

JOVAN ZEBIĆ:

Predsedniče, iako to nije tema, ja bih molio da se zaključi da se uredi plata. Inače, bez uređivanja plata ništa ne možemo napraviti.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Automatizam će nas upropastiti.

ZORAN LILIĆ:

Imate sugestiju Vrhovnog saveta odbrane da se to uradi.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ja sam razgovarao sa Avramovićem i on apsolutno taj prilaz automatizma kod plata na jednostavno ubija. Moramo preći sa principa automatizma na princip diskrecionog uređivanja plata.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Guverner i Narodna banka su svojom pričom o političkoj plati upropastili su to!

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Dajte da hvali onoga u "Soko-Štarku". Tamo u fabrici imaju 1.000 činara prosek plata, a ima dva puta skuplja čokoladu nego što je švajcarska čokolada, ima jeftin gas, ima jeftinu radnu snagu, jeftinu struju itd!?

MOMIR BULATOVIĆ:

Ja imam još jednu sugestiju oko vojnog budžeta. S obzirom da taj budžet ide u Skupštinu na usvajanje, predložio bih sledeće:

Da se ostave iste stavke u vojnom budžetu, kao i prošle godine. Jer, opozicija stalno upoređuje jednu stavku sa drugom. Treba, dakle, ostaviti iste stavke, samo promeniti numeričke iznose. Ako sada to skratimo i idemo sa drugom verzijom, otvoriće se rasprava, a ako idemo na preispitivanje, otvoriće se rasprava - zašto sada više dajete za municiju nego za ovo ili za ono!

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ovde vidite učešće u 1994. godini u procentima, a ovde je predlog za 1995. godinu u procentima - ovde bi bilo 25, a ovde 26%. Sve je tu dato paralelno 1994. i 1995. godina i procentualni i ukupan apsolutni iznos; ovde milijardu 276 miliona, a ovde dve milijarde itd.

MOMIR BULATOVIĆ:

Ako se vojni budžet povećava sa milijardu i 300 miliona na milijardu i 500 miliona, to raspodelite po ovim pozicijama.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

To ti je, Momo, dobra metodološka sugestija. Ja Jovana Zebića!

ZORAN LILIĆ:

Ja bih sa ovom Momirovom sugestijom za prvom tačkom dnevnog reda.

(Sednicu su u 18,30 sati napustili: Mirko Gajić, Milo Djukanović, Jovan Zebić, Dušan Vlatković, Krno Čević).

03458191

Prelazimo na drugu tačku dnevnog reda:

PREDLOG KADROVSKIH REŠENJA I POSTAVLJENJA

Momo, izvolite.

MOMČILO PERIŠIĆ:

U čin generala vršimo dva puta: jednom za dan i jednom pri kraju godine.

Ukupno sleduje 93 generala. Imamo onih koji su na dužnosti 40, van dužnosti 44. Imamo ukupno 60, što je dve trećine. Jedna trećina nikada neće biti unapređjena, neće biti u pripremi za generale, a unapređjiv će se pomen zionisanje.

Sada dolazimo na ono što smo zaključili prvi put kada smo politiku vođenja generala u službi utvrdili. Imajući to u vidu, dajem konkretne predloge:

Predlažemo za redovno unapređenje u čin general-potpukovnika, jer su ispunili sve uslove: Matović Risto, o nj imate listing; i Djurić Borislava. Ako vas interesuje svi o nj mogu to reći? To je redovno unapređenje u čin general-potpukovnika, jer su ispunili uslove.

Vanredno, u čin general-potpukovnika, pomen sv. Čopić Nedeljko, Milovanović Ratomir - oba poručici zaštabne poslove, drugi za pozadinu; i Ojdanović Dragoljub je komandant 1. armije, da bi se izjednačio sa drugima i da ne bi potčinjene strukture imale manje.

Vanredno, pred prestanak roka, Rakića koji ni kriv ni dužan odlazi u penziju.

penziju i pošteno poslove. Međutim, znate kako je penzija. Smatram da ga treba unaprediti u general-potpukovnika.

SLOBODAN MIKSEVIĆ:

Otišao je i kriv i dužan, pošto je bio tamo kod svih.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Samo zato. 03458192

Redovno, u čin general-majora, jer su ispunili sve uslove, imamo ih ukupno 16. Razlog za ovako veliki broj je jer smo zastali i tek sada nadomeštamo ono što je puno penzionisano, ali za razliku od prijašnje strukture, mi smo za 50% smanjili broj geneala u Vojsci Jugoslavije. To su:

Andjelković Ljubomir, načelnik Uprave veza Vojske Jugoslavije; Arsenović Konstantin, načelnik Uprave za operativno-pozadinske poslove; Biga Slavko, komandant Korpusa protivvazdušne odbrane; Gračovac Blagoje, komandant Vazduhoplovnog korpusa; Draganjac Ljubomir, pomoćnik komandanta za pozadinu u 2. armiji; Žugić Mihailo, načelnik Uprave veza; Kodžopeljić Jugoslav, načelnik Tehničke službe; Krstić Slavko, komandant Novosadskog korpusa; Ninković Vlade, načelnik Uprave pomorstva; Obradović Vuk, direktor Vojnog servisa NBU; Radović Milan, komandant Flote Ratne mornarice; Smiljanić Spasoje, načelnik odeljenja za operativne poslove u Komandi Flote; Dvo - to je onaj koji je komentarisao vezbu u Centru.

Dalje, Smiljković Zivomir, načelnik Uprave pešadije, a ujedno ga - posle čete vedeti - predlažemo za komandanta Kragujevačkog korpusa. Zatim, Terzić Zlatoje, načelnik Staba Novosadskog korpusa; i Tomanović Radovan, pomoćnik komandanta za pozadinu Ratne mornarice.

Dalje, redovno pred prestanak Službe - njih ne računam u ukupnu kvotu, jer oni treba da idu u penziju, pukovnici. Grgić Uroš, bio je do sada načelnik Obaveštajne uprave, ali ide u penziju, a ispunio je sve uslove; i Stojanovski Slave, Makedonac, koji je stvarno bio dobar, ali nemamo mogućnosti da ga postavimo, a sve manje se takvi ljudi prihvataju. Pošto je bio dobar, bilo bi dobro da ga unapredimo i penzionišemo.

I, vanredno, posmrtno - pravim iznimku - Balac Rajko. To je zbog toga što njegova porodica treba da reši status.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ali, to ne treba objavljivati.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Nećemo objavljivati. Čak predlažem da ne objavljujemo sve, nego samo ove na značajnije dužnosti i da kažemo: "pored ovih, unapredjeni su i ostali".

Postavljenja. Da se postave po ukazu pukovnici Smiljković Živomir za komandanta Kragujevačkog korpusa. Antonić koji je bio vršilac dužnosti nije dovoljno stažirao, ostaje načelnik štaba, a momentalno ide i u školu. On je sa juga Srbije, od Kruševca, rođen 1943. godine u Odžacima kod Trstenika, Srbin. Bio na ovim dužnostima: komandant Pešadijskog puka pet godina, komandant mehanizovane brigade 3 godine, Rukovodilac grupe starešina u Prvoj upravi 4 meseca, rukovodilac u Upravi dve godine, načelnik Uprave za operativne poslove jednu godinu i načelnik Odeljenja pešadije 4 meseca. Završio sve vojne škole sa uspehom vrlo dobar.

Dalje, predlažemo da se ukazom postavi Milanović Jovan, moj dosadašnji šef Kabineta, kojeg ste postavili kao ugrađenog vojnog izaslanika u Brisel, u našu Ambasadu, gde se sve zbiva.

Dalje, Stojadinović Ljubodrag, načelnik Uprave za informisanje; Ristić Svetislav, načelnik Pravne uprave; Milovanović Branimir, pomoćnik načelnika za kontraobaveštajne poslove; Momčilović Momčilo, komandant Timočke divizije; Grujin Nikola, načelnik štaba Korpusa PVO; Šujđović Veroljub, zamenik načelnika Prve uprave i Vujčić Živorad, načelnik Uprave za plan, finansije i razvoj Vojske Jugoslavije.

To bi bili predlozi!

ZORAN LILIĆ:

Dobro, ko želi reč?

Reč ima Pavle Bulatović.

PAVLE BULATOVIĆ:

Ja sam hteo da predložim, iako sam pismeno to predložio načelniku Generalštaba, da se pukovnik Andjelković Radovan, načelnik Inspekcije u Ministarstvu, vanredno unapredi u čin general-majora. Žao mi je što nije podeljeno pismeno obrazloženje. Od momenta preuzimanja dužnosti načelnika ove Inspekcije, Andjelković je od SDPR-a obezbjedio Vojsci od ove Direkcije 28 miliona i 200 hiljada dolara, što je SDPR priznao da je napravio štetu Vojsci Jugoslavije.

ZORAN LILIĆ:

Šteta je mnogo veća, ali priznali su 28 miliona!

PAVLE BULATOVIĆ:

Sporićemo se za još nekih 11 miliona. On je obezbjedio i od drugih dobavljača 400 hiljada.

Obzirom na njegovu korektnost i profesionalnost koju ispoljava u poslu, kao i to da ima neprijatnosti od nekih generala koji se nalaze na ovom spisku za unapredjenje, mislim da zaslužuje potpuno da dobije unapredjenje u general-majora.

ZORAN LILIĆ:

Ja nemam ništa protiv.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ja se slažem potpuno sa gospodinom ministrom. Mi to nismo predložili iz jednog jedinog razloga - on ne ispunjava uslove za unapredjenje. Ali, obzirom da je napravio posebno delo, odnosno izborio se za nadoknadu štete, mislim da bi to bilo dobro. On tamo nema generalsko mesto, ali može vanredno biti unapredjen. To bi veoma pozitivno delovalo na ukupno stanje u Vojsci.

ZORAN LILIĆ:

Čuli smo predlog ministra Bulatovića i obrzaloženje generala Perišića.

Da li se slažete sa ovim predlogom? (Odobranje).

PAVLE BULATOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, htio bih da skrenem pažnju da je za Djurić Borislava, načelnika Indendantske uprave krajem januara mjeseca ove godine podneta krivična prijava. Po toj prijavi, vojni tužilac je preduzeo određene aktivnosti i još sve istražne radnje nisu završene.

Dojim se, ako to bude prihvaćeno, da to nema negativnog odraza za redovno unapredjenje.

MOMČILO PERIŠIĆ:

To je tačno. Ako se sećate, to je vezano za nabaljvanje svinjskih polutki iz Rumunije. Ali, Djurić Borislav je prošle godine trebalo da bude unapredjen u ovo vreme. Nije do sada unapredjen, jer je tužilac to istraživao. Ja sam njega sada konsultovao, jer takvu ličnost ne bih predlagao za unapredjenje. Ja, čak, nemam protiv ništa da ga ni sada ne unapredimo. U stvari, tužilac nije protiv njega pokrenuo krivični postupak i nema dokaza, mislim da bi se o njega ogrešili ako ga ne unapredimo. Međutim, lično smatram da ništa ne bismo izgubili ako ga ne unapredimo.

ZORAN LILIĆ:

Da malo sa tim sačekamo.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ako ti smatraš tako, nema razloga da to ne prihvatimo.

MOMČILO PERIŠIĆ:

To se vuče već godinu dana, a još nije pokrenuta krivična prijava protiv njega, pa sam stavio to zato što ispunjava uslove, ali pošto je pod znakom sumnje, može i da ostane ovako.

ZORAN LILIĆ:

Nemaš ništa protiv da ga ne unapredimo?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Nemam ništa protiv.

MOMIR BULATOVIĆ:

Uobičajeno je da tužilac, posle određenog vremena, donese odluku da li pokreće ili odbacuje krivičnu prijavu. Mislim da o tome možemo odlučivati samo kada znamo stav tužioca.

ZORAN LILIĆ:

Dobro, da li ima još predloga?

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Imam ja predlog. Mislim da, Momo, treba da unaprediš Boru Ivanovića, pošto si ga postavio na formacijski čin general-potpukovnika. Ratnik je, bio je komandant Korpusa, raščistili smo njegovo pitanje, i ne treba više da "vučete taj rep"; treba da ga staviš u ovaj spisak!

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ne bi bilo dobro, gospodine predsedniče!

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Što ne bi bilo dobro!?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ne bi bilo dobro iz više razloga. To bi bilo negativno. Gospodin predsednik je potpisao aboliciju, oslobodio ga je.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Pa, on je radio ono što ste i svi vi radili - davao tamo municiju!?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Davao je on municiju i privatnicima.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Nije!

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ja vas molim, ako može, da ne ide, da ne ide bar sada; neka ga na ovoj dužnosti, pa neka se dokaže i pokaže.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Vi ste njemu dosta nepravde učinili! To treba ispraviti. Ja sam za pravedan prilaz.

Drugo, i Krivošiju smo imenovali za načelnika škole nacionalne odbrane, a nismo ga unapredili!?

ZORAN LILIĆ:

To je formacijsko mesto general-potpukovnika.

SLAVKO KRIVOŠIJA:

Hvala, ja ne želim više!

MOMČILO PERIŠIĆ:

Da vam kažem: i jedan i drugi nisu ispunili uslove - mora dve trećine da provede u činu da bi išao na vanredno unapredjenje. On je godinu dana general-major!

SLAVKO KRIVOŠIJA:

I ja molim da ostanem godinu dana, da staziram.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Za komandante armija smo pravili iznimku.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Koliko ti je Bora Ivanović general-major?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Dve godine.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Pa, onda ispunjava uslove!

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ali, gospodine predsedniče, njega smo smenili!

03458198

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Izvini, molim te, nismo ga smenili; nismo računali da je smenjen!

MOMČILO PERIŠIĆ:

Dobro, ako hoćete, vi izvolite. Ja o tome ne odlučujem, vi vodite generalski kadar. Moje je mišljenje i stav da bi bilo kontraproduktivno da Boru u ovom momentu unapredimo. To vam iskreno kažem.

MOMIR BULATOVIĆ:

A i za šest meseci će doći Dan Vojske Jugoslavije; bolje je da sačekamo do tada.

SLAVKO KRIVOŠIJA:

Gospodine predsedniče, i ja bih tada, u junu.

ZORAN LILIĆ:

Slavko, ti nisi član Vrhovnog saveta odbrane?
(Smeh).

SLAVKO KRIVOŠIJA:

Jasno!

MOMIR BULATOVIĆ:

Mi se nismo ogriješili prema Bori Ivanoviću. Možda bi bilo da sačekamo još šest meseci?

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Vi ste u većini!

ZORAN LILIĆ:

Ja molim da odluka bude jednoglasna!

MOMIR BULATOVIĆ:

Ovdje nije suprotstavljena odluka, samo je u pitanju vremenski horizont od šest mjeseci.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ja bih imao još par pitanja, ako po ovome više nema diskusije.

PAVLE BULATOVIĆ:

Ja bih nešto imao pre toga da kažem.

ZORAN LILIĆ:

I ja imam jedno pitanje vezano za pukovnika Stojadinovića. On je na formacijskom mestu general-potpukovnika?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Da, ali on nije postavljen na to mesto. On je postavljen samo ukazom.

ZORAN LILIĆ:

Da, ovde piše: "da se ukazom postavi", a to je formacijsko mesto general-potpukovnika. Ja sam za njega izneo neke druge stvari i otvoreno rekao da to ne treba da radi. Ako treba da se postavi, neka se postavi, ako tako svi zajedno odlučite. Sa njim smo imali previše problema.

MOMČILO PERIŠIĆ:

On je postavljen mojom naredbom pre godinu dana. Sada predlažemo da se postavi ukazom, ali isto sa elementima pukovnika.

ZORAN LILIĆ:

To ne podrazumeva da će sutra da dobije čin?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Nikako! Vi ćete odlučivati o tome da li će dobiti čin ili ne, kao i za druge što odlučujete!

ZORAN LILIĆ:

Ja to neću odlučivati.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ako vi smatrate da ne treba da ga postavimo sa ukazom, ne moramo ni to učiniti. On je, prije nego što sam ja došao, kao slobodan novinar to pisao.

ZORAN LILIĆ:

Bilo je previše toga.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ali, od kada ste vi uticali, ja sam sa njim obavio razgovor. Videli ste da od tada Vojska Jugoslavije nigde nije kontraproduktivna u informativnom sistemu.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Da li ti njega predlažeš svim srcem?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Predlažem!

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ako ti predlažeš tako, onda u redu!

ZORAN LILIĆ:

Za Terzića, isto tako. On je redovno unapređen u čin generala?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Redovno.

ZORAN LILIĆ:

Isto, "svom dušom", kako reče predsednik Milo-

sević?

03458201

MOMČILO PERIŠIĆ:

Da.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

I dodaj Boru Ivanovića, a vi me preglasajte!

ZORAN LILIĆ:

Neka onda bude i Bora Ivanović uz ovu dvojicu.

PAVLE BULATOVIĆ:

A Ristić Svetislav?

MOMČILO PERIŠIĆ:

On je isto samo postavljanje ukazom.

ZORAN LILIĆ:

Bora je bolji od ovoga deset puta.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

To se, uopšte, ne može uporediti!

ZORAN LILIĆ:

Ja imam još jednu obavezu. Obzirom da general Krivošija odlazi u školu, na osnovu našeg postavljenja, postavili smo pukovnika Šušića, nadam se vrlo brzo doktora - već iduće nedelje, imamo obavezu da ga imenujemo za sekretara Vrhovnog saveta odbrane, što njemu, inače, pripada po funkciji koju obavlja kao načelnik Vojnog kabineta Predsednika SRJ.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Koliko ste Vi dugo u činu pukovnika?

SLAVOLJUB ŠUŠIĆ:

Četiri godine.

ZORAN LILIĆ:

On je zreo da dobije čin.

3.
SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

0345820

Nije dobro da imamo načelnika Vojnog kabine
da nije general-major.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Gospodina pukovnik je izuzetna ličnost, ali još
nije doktorirao.

SLAVOLJUB ŠUŠIĆ:

To će biti iduće nedelje.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Nije doktorat uslov da bude general?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Jeste uslov! Uslov je ili škola nacionalne od-
brane, ili da je doktor nauka.

ZORAN LILIĆ:

Momo, ja predlažem da mu nedelju dana ranije
damo čin general-majora.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ja nemam ništa protiv.

ZORAN LILIĆ:

Već je četiri godine u činu pukovnika.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ako padne na ispitu, da vrati čin! (Smeh).

ZORAN LILIĆ:

On je predao doktorat, sve je završeno!

Znači, složili smo se.

Da li još ko želi reč pod tekućim pitanjima?

03458203

PAVLE BULATOVIĆ:

Ovde je za vanredno unapredjenje predložen general-major Milovanović za čin general-potpukovnika. Dožan sam i neke stvari saopštiti, iako one nije su do kraja dovedene.

Naime, već nekoliko mjeseci inspekcija, u sklopu redovne djelatnosti, vrši redovnu kontrolu sprovođenja određenog programa. Iako to nije dovedeno do kraja, saopštitiću ono što je izvjesno. U programu "Kapela", to je tenkovski program, pojavilo se do sada manjka šest tenkova. Prosto se ne usudjujem reći koji se broj traži, a koji se može pokazati da je nekim kanalima, izvozom sa Kuvajtom i drugim kanalima, prosto iz naše evidencije nestao kao sredstvo, a pare se nijesu pojavile u budžetu Vojske. To je negdje od 1989. godine na ovamo.

Drugi problem na kome se radi, to je pitanje nabavke energenata za Vojsku Jugoslavije, negde od 1990. godine na ovamo. Do sada je pronadjeno manjka 2.500 tona! Opet, kažem da posao nije doveden do kraja.

Tu ima još nekih stvari koje generala Milovanovića mogu činiti odgovornim za tu štetu koja je nastala. To sam morao da saopštiti da ne bismo došli u poziciju da se sutra, kada se sve to završi, ako se tako pokaže, odnosimo prema krivičnoj prijavi ili prema nekom postupku koji je moguć izvesti. To je ono što je, po mom sudu, objektivno i za što sam našao za shodno da vas obavijestim.

Postoji još jedan drugi razlog, koji ću vam saopštiti, iako sam mislio da ću to ranije da uradim, kojeg možemo smatrati subjektivnim, a to je sledeće:

Prije dvadesetak ili mjesec dana, na času pred polaznicima Škole nacionalne odbrane, dakle, pred četrdesetak polaznika i pred kompletnom Upravom pozadine, odgovarajući na pitanja slušalaca, on je našao u nekom kontekstu da vrlo ružno saopšti neke ocjene o meni. To je sigurno kazao - to sam provjerio; vrlo uvredljivo, čak dosta ponižavajuće. Ali, to je subjektivan stav. Ali, polazim od toga da čovjek koji je u stanju to pred takvim skupom da kaže za jednog ministra odbrane, bio on čovar ili lud, to će reći i za bilo kog drugog u nekoj drugoj

prilici. Ali, ovo odvajam kao moj nekakav lični odnos, a ovo prvo što sam rekao, to su činjenice i one će se za nekih mjesec dana morati pojaviti pred vama.

Bio sam dužan da vam to saopštim, a na vama je da o tome odlučite!

ZORAN LILIĆ.

Pavle, tvoj je predlog da se sada ne unapredju

PAVLE BULATOVIĆ:

Da, dok se ovaj postupak kontrole ne dovede do kraja, jer posle može biti i dosta neprijatno.

MOMIR BULATOVIĆ:

Mislím da tu postoji dva koraka. Prvo, na osnovu ove priče ministra Bulatovića, ne vidim nijedan razlog da vanredno unapredimo Milovanovića. Mislim da je sasvim racionalan predlog da se sačeka, što se tiče inspekcije i kontrole - tenk nije cigareta! Ako mogu da nestaju tenkovi, onda je to veoma ozbiljan problem!

Druga stvar, mislim da generali Vojske Jugoslavije, na tako autoritativnim i zvaničnim skupovima, šta god mislili o bilo kojem od nas pojedinačno, moraju da biraju reči, odnosno za nešto što se dokazano kaže moraju da snose posljedice. Mi smo svi prošli, možda ponajviše ja od vas, tu fazu gdje smo doživljavali najveće kritike. Tebi (obraća se predsedniku Miloševiću) se nisu usudjivali ništa da kažu, ali ja sam bio i "idiot i probisvet" itd. Jedina satisfakcija u svemu tome mi je bila što su kasnije ti ljudi odgovarali po nekim drugim osnovama, a ne zbog bilo kakve uvrede. Ali, od generala od kojih sam ja lično doživljavao, čak i u neposrednom kontaktu, najveća ponižana - pokazalo se - čast je od takvih ljudi biti čak i ponižen.

Mislím da mora postoji princip koji je sastavni deo profesionalne vojske - bez obzira šta mislili o bilo kome od nas, mi smo Vrhovna komanda; postoji Savezna vlada, postoji savezni ministar - neka svojoj ženi kući pričaju šta god hoće, a pred polaznicima škole nacionalne odbrane ne smiju se upotrebiti

ruž, riječi ni za kakvu ličnu karakteristiku bilo koga od nas.

ZORAN LILIĆ:

Slazemo se sa tim.

Znači, sada ne unapredjujemo general-majora

Milovanovića.

Momo, ti si imao nešto pod tekućim pitanjima?

MOMIR BULATOVIĆ:

Imao sam dva tekuća pitanja.

Vi znate da se u ovoj humanitarnoj misiji sušrećemo sa raznim problemima. Mislim da moramo da imamo jedinstvena pravila da ti humanitarci mogu da dođu na područja koja su pod isključivom nadležnošću Vojske Jugoslavije u graničnom području.

Problem je sledeći. Humanitarci iz humanitarne Misije, na čelu sa Bo Pelnasom, hoće da dođu, recimo, u reon Sitnice. Vojska im to s pravom, po mom mišljenju, ne dozvoljava, jer ne treba da ulaze i gledaju neposredno borbeni raspored Vojske na tim osetljivim reonima.

Medjutim, mislim da bismo trebali da ujednačimo praksu, da im se dozvoli pristup do zone isključive odgovornosti Vojske Jugoslavije, gdje bi oni mogli da steknu sliku o tome da ne može tuda da prolazi ništa od onih roba koje oni žele neposredno da pogledaju, a da ih ne puštamo da ulaze u zonu rasporeda Vojske Jugoslavije.

Dok mi to ne rešimo ovdje kao Vrhovni savjet odbrane, odnosno dok načelnik Generalštaba ne izda naredjenje, imamo sarkoličku praksu i imamo probleme. Znam da admiral Zec ne može taj problem da razreši. Pitanje možemo rešiti na ovaj način: predlažem da im ne damo da ulaze do zone odgovornosti Vojske Jugoslavije.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

To Perišić treba da rešava ad hoc - da uopšte ne dolazi u sukob sa njima, a s druge strane, da ne dozvoljava da naprave nešto. Ali, tu ne treba biti rigidan, jer nemamo šta

MONIM BULATOVIĆ:

Naročito je problem kod nas u Crnoj Gori sa onih nekoliko plaćajeva koji su prešli. Ona je njihov status potpisivati mnogo veći. Njima to naročito interesuje prava Stribici. Adžiraj Bar je potpuno u pravu, rekao je: "Ne dam vam da ovde odjete, jer ćete odrediti tačke, koje: kako mogu biti sigurne da ne sutra Hrvati neće bombardovati ili neko drugi?"

Ali, njima je čitav pravac nedostupan. Oni bi trebalo da dođu do te tačke, gde je isključivo sama odgovornost Vojske i da se kažu "Ovde je rampa i ne možete dalje da idete, a vi ako možete budite ispred rampe 45 sati".

ELIŠOVIĆ MILOŠEVIĆ:

Da, to im sada treba objasniti.

MONČILO PERIŠIĆ:

Boš Felner je bio juče kod mene i to nije postalo kao problem. Ovo je isključivo radi njihove bezbednosti. Nema mogućnosti da oni tamo idu. Dobro, to ćemo rešiti.

JOVAN LILIĆ:

Dobro, da li ima još pitanja?

MONČILO PERIŠIĆ:

Pitam za vaš stav: šta da radim sa ljudima koji otuda dolaze, a nisu državljani SRJ, iz Republike Srbije? Da li da ih raspoređujem ili ne raspoređujem? Inače takvih 18.

ELIŠOVIĆ MILOŠEVIĆ:

Ako nisu naši državljani nemoj ih raspoređivati.

MONČILO PERIŠIĆ:

Uloveno ratno, ispošuju kao dezerteri, a nisu državljani.

03458207

48

Još imam pitanje oko mlaznog goriva, taj probl

SLOBODAN MILOSEVIĆ:

Ako rešimo ovo s Rusima, to će biti bolje. Nelim
da će Pavle malo da raspravi ove stvari

PAVLE BULATOVIĆ:

Ako budu insistirali na konvertibilnom plaćanju,
to će biti problem.

RADUJE KONTIĆ:

To treba da bude kompenzacioni posao.

ZORAN LILIĆ:

Dobro, zaključujem sednicu Vrhovnog saveta
odbrane.

(Sednica zaključena u 19 sati).